

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO

VTT:n lausunto peruspankkipalvelu- ja luottolaitoslainsäädännön muutostarpeista
Viite: diaarinumero: VN/4219/2023

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy on yli 2200 työntekijää työllistävä tutkimuslaitos, joka palkkaa alansa huippututkijoita Suomesta ja muualta maailmasta. Ulkomailta Suomeen palkattavien ja muuttavien työntekijöiden yksi suurimmista, ellei jopa suurin haaste on tällä hetkellä pankkitilin auki saaminen, jotta hänelle voitaisiin maksaa palkkaa suomalaiselle tilille sujuvasti.

VTT:n vaikuttavuus perustuu erinomaiseen tutkimukselliseen ja teknologiseen osaamiseen sekä työskentelyyn vaativien sekä globaalien haasteiden ja asiakkaiden kanssa. VTT tukee hallitusohjelman tavoitteita lisätä osaajien työperäistä maahanmuuttoa. Erityisen tärkeäksi VTT näkee hallitusohjelman määrittelemät TKI-toiminnan kärki- ja kasvualojen kannalta olennaiset erityisosaajat, opiskelijat ja tutkijat.

Luodakseen vaikuttavuutta tieteellisellä ja teknologisella erinomaisuudella VTT:n tulee voida houkutella palvelukseensa parhaat osaajat. Käytännössä tämä tarkoittaa myös eri tieteenalan ulkomaalaisten osaajien saamista Suomeen työskentelemään sekä toimimista yhdessä VTT:n kotimaisten ja ulkomaisten asiakas- ja kumppaniorganisaatioiden kanssa.

VTT:n tarkemmat kommentit

1. Peruspankkipalveluiden saatavuus ja laatu (tilien ja maksupalveluiden saatavuus, konttoreiden aukioloajat, muut palveluajat, henkilökohtaisten ja sähköisten palveluiden saatavuus ja käytettävyys)

Pankkitunnukset ovat yleinen tapa tunnistautua lukuisiin verkkopalveluihin sekä VTT:n tarjoamiin palveluihin ml. työterveyshuolto. Myös usea viranomaispalvelu on saavutettavissa vain vahvan tunnistautumisen kautta.

Viive pankkitilin avaamisessa johtuu lähinnä kahdesta syystä:

- a. Pankit vaativat pankkitilin avaamiseen DVV:n rekisteröintitodistuksen, joiden käsittelyssä on useissa kategorioissa (esimerkiksi tutkijat tai EU-kansalaiset) viivettä. Käsittely saattaa kestää yli kaksi viikkoa. Kokemuksemme mukaan myös ETA-maiden asukkailta vaaditaan DVV:n rekisteröintitodistus tilin avaamiseksi.
- b. Pankkiaikojen saatavuudesta.

VTT toivoo, että pankkitilin avaamisen nopeuttamista tarkasteltaisiin eri viranomaisten kesken kokonaisuutena. Mikäli vaatimusta DVV:n rekisteröintitodistuksesta ei voi ohittaa, tulisi rekisteröintitodistus saada nopeammin. Lisäksi pankkien tulisi varmistaa, että aikoja käyttötilin avaamiseen on riittävästi saatavilla.

Myös pankkipalveluiden saatavuutta tulee parantaa, jotta työntekijä saa pankkitilin auki. Pankkiaikojen saatavuutta tulee lisätä erityisesti kasvukeskuksissa. Lisäksi tilin avaamista tulisi nopeuttaa.

Lisäksi näemme, että käteispalveluiden saatavuus on tärkeää varsinkin, jos Suomi keskittää laajemminkin osaaja hukuttelua. Monella ulkomaalaisella käteismaksaminen on ainoa vaihtoehto ennen suomalaisen pankkitilin auki saamista maksujen tekoon.

2. Prosessi

VTT haluaa tukea lausunnollaan viranomaisia, lainsäätäjää sekä pankkeja tunnistamaan ulkomaalaisen osaajan tulon kannalta keskeiset prosessien osat, joilla teknologiaa hyödyntämällä voidaan vielä entisestään kehittää/parantaa maahantulokokemusta ja Suomi-kuvaa.

Osaajahoukuttelun kannalta keskeisimmät muutokset ovat yhden tunnistautumisen hyödyntäminen useammassa viranomaisprosessissa sekä pankkitilin avaamisessa.

Espoossa 26.5.2023

Sanna Downing
Team Leader, Global Mobility